

شناسه سند : FI-WR-۰۰۵

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

دستورالعمل اجرایی اخذ، تمدید یا ابطال ضمانت نامه بانکی

شناسه سند : FI-WR-۰۰۵

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.
در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.
(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

جدول تغییرات ویرایش	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰۵

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

۱. هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل، ایجاد رویه‌ای مشخص، هماهنگ و استاندارد جهت درخواست، اخذ، تمدید، ابطال و ثبت حسابداری انواع ضمانت‌نامه‌های بانکی بر اساس قوانین و الزامات درون‌سازمانی است، به‌نحوی که از تضییع حقوق شرکت، مسدودی بی‌مورد منابع مالی و پرداخت کارمزدهای اضافی جلوگیری گردد.

۲. دامنه کاربرد

این دستورالعمل در کلیه پروژه‌ها، مناقصات، قراردادهای و تعاملات رسمی شرکت با کارفرمایان و بانک‌ها، و برای واحدهای واحد مالی و دفتر فنی لازم‌الاجرا است.

۳. تعاریف

تضمین: مالی یا تعهدی که برای پایبندی به یک تعهد اصلی توسط متعهد، سپرده یا صادر می‌شود.

ضمانت‌نامه بانکی: سندی رسمی صادره از سوی بانک یا مؤسسه اعتباری که ضمانت پرداخت مبلغ مشخصی را عندالمطالبه و بدون قید و شرط به ذی‌نفع تعهد می‌دهد.

سپردن تضمین: فرآیند تحویل ضمانت‌نامه یا سایر تضامین معتبر به کارفرما به صورت کامل و مطابق ضوابط.

آزادسازی تضمین: خروج ضمانت‌نامه از اختیار کارفرما و بازگشت آن به پیمانکار پس از انجام تعهدات.

۴. انواع تضامین و ضمانت‌نامه‌های معتبر

۴/۱. انواع ضمانت‌نامه‌های معتبر در معاملات دولتی

آ) ضمانت‌نامه بانکی و یا ضمانت‌نامه‌های صادره از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند

ب) اصل فیش واریز وجه نقد به حساب سپرده بانکی مجاز.

ج) ضمانت‌نامه صادره توسط مؤسسات بیمه‌گر دارای مجوز لازم برای فعالیت و صدور ضمانت‌نامه از سوی بیمه مرکزی ایران.

د) سفته با امضای صاحبان امضای مجاز همراه با مهر برای اشخاص حقوقی معادل هشتاد درصد ارزش اسمی آن.

ه) گواهی خالص مطالبات قطعی تأیید شده قراردادهای از سوی دستگاه‌های اجرایی و ذی‌حسابان مربوط برای همان دستگاه اجرایی مطابق کاربرد پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است.

و) اوراق مشارکت بی‌نام تضمین شده بانک‌ها و دولت با قابلیت بازخرید قبل از سررسید (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت).

ز) وثیقه ملکی معادل هشتاد و پنج درصد ارزش کارشناسی رسمی آن.

ح) ضمانت‌نامه‌های صادره توسط صندوق‌های ضمانت دولتی که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند و طبق اساسنامه فعالیت می‌نمایند.

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰۵

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

۴/۲. انواع تضمین در قرارداد های پیمانکاری:

- آ) تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) (وجه التزام)
- ب) تضمین انجام تعهدات
- ج) تضمین پیش پرداخت
- د) تضمین حسن انجام کار

الف- تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) (وجه التزام)

تضمینی که اشخاص (حقیقی/حقوقی)، برای اثبات قصد و حداقلی از توان خود، به نفع کارفرما می سپارند تا کارفرما آنان را در مراحل بعدی فرآیند ارجاع کار شرکت دهد. مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می شود:

برآورد هزینه اجرای کار	تا (۲۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰) تا (۲۰۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰۰) تا (۲۰۰۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰۰۰) برابر سقف معاملات متوسط
درصد	۵	۲	۱	۰/۵

تضمین معتبر شرکت در فرآیند ارجاع کار، به صورت يك يا ترکیبی از تضمین های موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ)، (ج)، (ج) و (ح) ماده (۱) می باشد.

به منظور ارائه مبلغ پیشنهادی منطقی و تعهد شرکت کنندگان برنده برای امضاکردن قرارداد وجود تضمین شرکت در مناقصه الزامی است.

پیمانکار این تضمین را در پاکتی کنار مابقی پاکت ها مانند پیشنهاد قیمت و ... طبق اسناد ارجاع کار و اسناد مناقصه قبل از اتمام مهلت تعیین شده کارفرما برای کارفرما ارسال خواهد کرد، با این تضمین پیمانکار نمی تواند از مسئولیت های مربوط به پروژه و قیمت پروژه که خود برای برنده شدن پیشنهاد داده است سرپیچی کند و درصورت متعهد نبودن، تضمین مربوط به پیمانکار توسط مناقصه گزار ضبط خواهد شد.

زمان تسلیم تضمین شرکت در مناقصه: زمان تسلیم تضمین شرکت در مناقصه، زمان پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار است.

زمان آزاد سازی یا ضبط تضمین شرکت در مناقصه: پس از تعیین برندگان اول و دوم، تضمین شرکت در مناقصه سایر شرکت کنندگان باید حداکثر ظرف هفت روز کاری آزاد شود.

در صورت امتناع برنده اول از انعقاد قرارداد یا عدم ارائه تضمین انجام تعهدات، تضمین شرکت در مناقصه وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می گردد. در صورت امتناع نفر دوم یا عدم انعقاد قرارداد، تضمین شرکت در مناقصه وی نیز ضبط و فرآیند مناقصه تجدید می شود.

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

ب- تضمین انجام تعهدات

تضمینی است که اشخاص پس از فرآیند ارجاع کار و انتخاب شدن برای معامله، به منظور اثبات پایبندی به انجام تعهدات خود باید قبل از انعقاد قرارداد به کارفرما بسپارند.

مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات برحسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ معامله	تا (۲۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰) برابر سقف معاملات متوسط
درصد	۵	۲,۵
نوع تضمین	(الف)، (ب)، (ج) و (ه)	(الف)، (ب)، (پ)، (ج)، (ج) و (ح)
		(الف)، (ب)، (پ)، (ت)، (ج)، (ج) و (ح)

زمان تسلیم تضمین انجام تعهدات: مهلت مناقصه گر برای ارائه تضمین انجام تعهدات و امضای قرارداد باید در اسناد

ارجاع کار تصریح شود. مهلت مناقصه گزار در امضا و ابلاغ قرارداد حداکثر تا پایان مدت اعتبار پیشنهادها است.

زمان آزاد سازی تضمین انجام تعهدات: زمان آزاد سازی تضمین انجام تعهدات، زمانی است که کار اجرایی و همه تعهدات

ذکر شده در پیمان بطور کامل انجام شده و به تأیید کارفرما رسیده است و عملاً پروژه تحویل موقت شده است و تضمین

آزاد می شود.

ج- تضمین پیش پرداخت

تضمینی که اشخاص پس از انعقاد قرارداد، درقبال دریافت پیش پرداخت براساس اسناد ارجاع کار، به کارفرما می سپارند.

میزان پیش پرداخت از پانزده درصد تا بیست و پنج درصد مبلغ اولیه پیمان است که مقدار دقیق آن باید در اسناد فرآیند

ارجاع کار و پیمان از سوی کارفرما پیش بینی و قید شود.

تضمین معتبر برای پیش پرداخت شامل ضمانت نامه های موضوع بندهای (الف)، (پ)، (ث)، (ج)، (ج) و (ح) ماده (۱) می

باشد.

در قراردادهای پیمانکاری احداث، مبلغ پیش پرداخت در سه قسط به شرح زیر در ازای ارائه ضمانت نامه به نفع دستگاه

اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می شود :

۱. **قسط اول** معادل چهار درصد مبلغ پیش پرداخت پس از تحویل کارگاه

۲. **قسط دوم** معادل سی درصد مبلغ پیش پرداخت، پس از تجهیز کارگاه طبق شرایط تعیین شده در اسناد ارجاع کار و

قرارداد برای شروع عملیات لازم است.

۳. **قسط سوم** معادل سی درصد مبلغ پیش پرداخت، پس از انجام سی درصد مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیت

های موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰۵

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش پرداخت، (معادل هفتاد درصد پیش پرداخت) نسبت مبلغ کل پیش پرداخت به مبلغ اولیه پیمان از مبلغ ناخالص تمام صورت وضعیت های موقت (به استثنای تعدیل، مابه التفاوت نرخ مصالح و پرداخت های مشابه) کسر می شود و بعد از واریز قسط سوم، معادل یکصد و چهارده درصد نسبت کل پیش پرداخت به مبلغ اولیه پیمان از صورت وضعیت ها کسر می شود به نحوی که مبلغ پیش پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

زمان تسلیم تضمین پیش پرداخت:

زمان تسلیم تضمین پیش پرداخت، قبل از دریافت پیش پرداخت است.

زمان آزاد سازی تضمین پیش پرداخت:

زمان آزاد سازی تضمین پیش پرداخت، موقع مستهلک شدن کامل مبلغ پیش پرداخت بنا به درخواست سپارنده است.

د- تضمین حسن انجام کار (کسور حسن انجام کار - کسور وجه الضمان)

تضمینی که اشخاص در قبال آزاد سازی سپرده حسن اجرای کار به کارفرما می سپارند.

سپرده حسن اجرای کار: مبلغ نقدی که بابت تضمین حسن اجرای کار از هر پرداخت کارفرما به طرف قرارداد، کسر و در دوره مقرر تعیین شده در قرارداد در حساب سپرده کارفرما نگهداری و پس از حصول شرایط مندرج در قرارداد (از حیث زمان و کم و کیف اجرای تعهدات قراردادی) آزاد می شود.

زمان تسلیم تضمین حسن انجام کار: زمان تسلیم تضمین حسن انجام کار به کارفرما، زمان دریافت کسور حسن انجام کار توسط پیمانکار است.

زمان آزاد سازی تضمین حسن انجام کار: زمان آزاد سازی تضمین حسن انجام کار شامل دو مرحله است:

مرحله اول: ۵۰ درصد کسورات یا تضمین هنگام تحویل موقت آزاد می شود.

مرحله دوم: ۵۰ درصد دوم تضمین یا کسور حسن انجام کار، زمان تحویل قطعی و خاتمه پیمان آزاد می شود.

- ❖ ضبط تضامین حسن انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن انجام کار طبق مفاد قرارداد است.
- ❖ در صورت وقوع شرایط ضبط تضمین (مطابق قرارداد) و اقدام کارفرما برای ضبط، وی موظف است این موضوع را طی ابلاغیه ای با ذکر مستندات و دلایل به مضمون عنه اعلام نماید.

۵. مسئولیت ها

- **دفتر فنی:** مسئولیت بررسی اسناد مناقصه/قرارداد، تشخیص نوع و مبلغ ضمانت نامه، اخذ نامه های تأییدیه از کارفرما، پیگیری نامه های ابطال از کارفرما و ارائه مستندات به واحد مالی.
- **واحد مالی:** مسئولیت تأمین موجودی بانکی، وثایق و سفته، انجام مکاتبات با بانک، طی مراحل بانکی اخذ یا ابطال، کنترل سررسید ضمانت نامه ها و ثبت های حسابداری.

۶. روش اجرایی

فرآیندها بر اساس توالی زمانی و گردش کار بین واحدهای درگیر به شرح زیر است:

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

❖ بخش اول: فرآیند صدور و اخذ ضمانت نامه بانکی

گام (۱) دفتر فنی: اعلام نیاز و ارسال مستندات اولیه

دفتر فنی بر اساس اسناد مناقصه یا مفاد قرارداد، نیاز به ضمانت نامه را تشخیص داده و مستندات (دعوت نامه مناقصه یا نامه درخواست صدور از سوی کارفرما خطاب به بانک) را به همراه تعیین دقیق مبلغ، نوع ضمانت نامه و مشخصات پروژه طی نامه ای به واحد مالی ارجاع می دهد.

گام (۲) واحد مالی: بررسی منابع و تنظیم درخواست بانکی

واحد مالی موجودی حساب ها را جهت تأمین مبلغ مسدودی و کارمزد بررسی می کند. سپس نامه درخواست صدور ضمانت نامه خطاب به بانک را تنظیم می نماید. این نامه باید حاوی: نوع ضمانت نامه، نام پروژه/شماره مناقصه، مبلغ به عدد و حروف، معرفی کامل ذی نفع به همراه شناسه ملی و کد پستی باشد.

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۱۳
شماره: ۱۴۰۳۲۳۱۲۵۶
پوست: دارد

جهان پیکر
مهندسی خلق سازها

ریاست محترم بانک توسعه تعاون شعبه بلوار استقلال

جناب آقای سمیعی

با درود

احتراماً به استحضار می رساند شرکت جهان پیکر صبا با شماره ثبت ۴۶۳۴۹۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۵۴۵۵۴۴ درخواست صدور ضمانت نامه انجام تعهدات به مبلغ ۳۱۶,۵۱۲,۷۸۰,۰۰۰ (سیصد و شانزده میلیارد و پانصد و دوازده میلیون و هفتصد و هشتاد هزار ریال) جهت پروژه ۱۳۹۰ واحدی نهضت ملی مسکن شهرستان نی ریز به نفع سازمان ملی زمین و مسکن را دارد؛ لذا خواهشمند است در این خصوص دستورات لازم را مبذول فرمایید.

شناسه ملی: ۱۰۱۰۳۸۶۲۶۷۸

کد اقتصادی: ۴۱۱۳۷۳۶۳۴۴۷۵

کد پستی: ۷۱۸۳۹۳۸۱۱۶

با سپاس

محمدحسین فیروزی

جهان پیکر صبا
JAHAN PEYKAR SABA

شماره ثبت ۴۶۳۴۹۷

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

شماره: ۱۴۰۳/۳۶۹۹۴/ص	جمهوری اسلامی ایران وزارت راه و شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی استان فارس		
تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۱۲			
پوست: ندارد			
نوعیت:	بسته مالی		
جهش تولید شرکت مردم			
بانک توسعه تعاون - شعبه استلال شیراز ۳۳۱۳			
موضوع: اخذ ضمانت نامه بانکی			
با سلام			
احتراماً خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به صدور یک فقره ضمانت نامه انجام تعهدات به مبلغ ۱۲,۷۸۰,۰۰۰ ریال به نام شرکت جهان پیکر صبا با موضوع اجرای ۱۳۹۰ واحدی نهضت ملی مسکن شهرستان نی ریز به نفع اداره کل راه و شهرسازی فارس به مدت یکسال اقدام لازم معمول فرمایند.			
میرزا علی			
عادل و صاحب اداره و آموخته بنیادی میانی			
این نامه بدون مهر برجسته فاقد اعتبار می باشد			
دورنگار: ۰۷۱-۳۷۲۷۰۰۴۳	تلفن: ۰۷۱-۳۷۲۶۴۷۰۱	کد پستی: ۷۱۵۵۶۸۶۱۱۵	آدرس: ساختمان مدرسه بلوار مدرس
دورنگار: ۰۷۱-۳۶۴۹۰۹۱۰	تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۹۰۹۰۱	کد پستی: ۷۱۸۳۹۸۱۱۶	ساختمان ستارخان خیابان ستارخان
اطلاعات راهها: ۱۴۱	وبسایت: fars.mrud.ir		پست الکترونیک: Dabir@farsrud.ir

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

گام ۳) واحد مالی: مراجعه به بانک و تکمیل فرآیند بانکی

نماینده مالی به همراه مدارک، نامه‌ی شرکت، نامه‌ی کارفرما و تضامین لازم (مانند سفته با امضای مجاز) به بانک مراجعه و مراحل صدور را تکمیل می‌کند.

گام ۴) واحد مالی به دفتر فنی: تحویل ضمانت نامه

پس از صدور، واحد مالی اسکن ضمانت نامه را در سیستم بایگانی کرده و اصل آن را جهت ارائه در پاکت مناقصه یا تحویل به کارفرما، به دفتر فنی تحویل می‌دهد. (فرآیند دفتر فنی بارگذاری ضمانت نامه در سایت مناقصه یا ارائه ضمانت نامه به کارفرما)

گام ۵) واحد مالی: ثبت سند حسابداری صدور

واحد مالی مبالغ مسدودی و کارمزد را در سیستم حسابداری ثبت می‌نماید.

❖ بخش دوم: نظارت و نگهداری (اقدام مشترک)

گام ۶) واحد مالی و دفتر فنی: کنترل سررسید

واحد مالی موظف است حداقل ۱۵ روز پیش از سررسید ضمانت نامه‌ها، وضعیت آن‌ها را از دفتر فنی استعلام کند. دفتر فنی باید کتباً اعلام نماید که ضمانت نامه نیاز به تمدید دارد یا ابطال. (جلوگیری از تمدید خودکار و کسر کارمزد اضافی).

❖ بخش سوم: فرآیند ابطال و آزادسازی ضمانت نامه

توضیح: ضمانت نامه مناقصه در صورت عدم مطالبه در سررسید خودبه‌خود باطل می‌شود. فرآیند زیر برای سایر ضمانت نامه‌هاست.

گام ۷) دفتر فنی: تایید اتمام تعهدات

دفتر فنی با توجه به پیشرفت فیزیکی، تحویل موقت/قطعی یا استهلاك پیش‌پرداخت، اتمام تعهدات را به واحد مالی اعلام می‌کند.

گام ۸) واحد مالی به دفتر فنی: تنظیم پیش‌نویس درخواست ابطال

واحد مالی نامه رسمی درخواست صدور دستور ابطال (خطاب به کارفرما) را تهیه کرده و جهت ارسال برای کارفرما، به دفتر فنی تحویل می‌دهد.

گام ۹) دفتر فنی: پیگیری از کارفرما

دفتر فنی نامه را به کارفرما ارائه داده و پیگیری‌های لازم را انجام می‌دهد تا کارفرما نامه تأییدیه آزادسازی تضمین را خطاب به بانک عامل صادر نماید. پس از صدور، دفتر فنی نامه وارده را در سیستم مکاتبات ثبت و اصل آن را به واحد مالی تحویل می‌دهد.

گام ۱۰) واحد مالی: مراجعه به بانک جهت ابطال

شناسه سند : FI-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل مالی

نماینده مالی با در دست داشتن نامه کارفرما (و لاشه ضمانت نامه در صورت نیاز) به بانک مراجعه و فرآیند آزادسازی و ابطال را انجام می دهد.

گام ۱) واحد مالی: ثبت حسابداری ابطال

پس از واریز مبالغ مسدودی به حساب شرکت، ثبت های زیر انجام می شود:

- حالت عادی (آزادسازی مسدودی):
موجودی بانک (بدهکار) / سپرده ضمانت نامه (بستانکار)
- حالت ابطال پیش از سررسید (برگشت بخشی از کارمزد):
موجودی بانک (بدهکار) / هزینه کارمزد (بستانکار)

۷. ملاحظات مهم و الزامات قانونی

- نحوه آزادسازی پیش پرداخت: متناسب با صورت وضعیت های تأیید شده و استهلاك پیش پرداخت، به درخواست دفتر فنی، ضمانت نامه پیش پرداخت تقلیل یا ابطال می گردد.
- نحوه آزادسازی حسن انجام کار: مرحله اول ۵۰٪ در زمان تحویل موقت و مرحله دوم ۵۰٪ در زمان تحویل قطعی و خاتمه پیمان آزاد می شود.
- کلیه تضمین های ارائه شده باید با جدول مندرج در ماده ۲ آیین نامه تضمین معاملات دولتی مطابقت داشته باشد.
- مسئولیت هرگونه تأخیر در آزادسازی ضمانت نامه ها که منجر به حبس نقدینگی و پرداخت کارمزد مازاد گردد، متوجه واحدی است که در انجام وظایف تعیین شده در این دستورالعمل کوتاهی کرده باشد.